

Enhed
Udsatte Børn

Sagsbehandler
Rikke Wagner

Koordineret med

Sagsnr.
2019 - 4139

Doknr.
142216

Dato
20-11-2019

Høringsnotat over forslag til lov om ændring af lov om social service (Ro og stabilitet for udsatte børn og unge og styrkelse af forældres retssikkerhed i anbringelsessager)

I. Høringen

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 28. august 2019 til den 26. september 2019 været sendt i høring hos følgende organisationer og myndigheder:

3F – Fagligt Fælles Forbund, Advokatrådet, Amnesty International, Ankestyrelsen, BUPL - Forbundet af Pædagoger og Klubfolk, Børnesagens Fællesråd, Børne- og Kulturchefforeningen, Børns Vilkår, Børnerådet, Danmarks Lærerforening, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Erhverv, Dansk Flygtningehjælp, Dansk Handicapforbund, Dansk Industri, Dansk Psykologforening, Dansk Socialrådgiverforening, Dansk Sygeplejeråd, Danske Advokater, Den Danske Dommerforening, Danske Handicaporganisationer, Danske Regioner, Datatilsynet, De Anbragtes Vilkår, Det Centrale Handicapråd, Det Kriminalpræventive Råd, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen, DUKH, FADD – Foreningen af Døgn og Dagtilbud for udsatte børn og unge, FOA – Fag og Arbejde, Faaborg-Midtfyn Kommune (Socialtilsyn Syd), Fabu, FH Fagbevægelsens Hovedorganisation, Foreningen af Kommunale Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedschefer i Danmark, Forening for ledere af sundhedsordninger for børn og unge, ForældreLANDSforeningen (FBU), Frederiksberg Kommune (Socialtilsyn Hovedstaden), HK/kommunal, Hjørring Kommune (Socialtilsyn Nord), Holbæk Kommune (Socialtilsyn Øst), Institut for Menneskerettigheder, KFUM's Sociale Arbejde, KL, Kristelig Fagbevægelse, Landsforeningen BoPaM, Landsforeningen Børn og Forældre, Landsforeningen af Socialpædagoger, Livsværk, LOKK – Landsorganisationen af Kvindekrisecentre, LOS, Lægeforeningen, Mødrehjælpen Plejefamiliernes Landsforening, Politiforeningen, Red Barnet, Red Barnet Ungdom, Rigsadvokaten, Rigspolitiet, Røde Kors, Rådet for Etniske Minoriteter, Rådet for Socialt Udsatte, Silkeborg Kommune (Socialtilsyn Midt), Sjældne Diagnoser, Socialpædagogernes Landsforbund, Socialstyrelsen, TABUKA, Ungdommens Røde Kors, Ungdomskriminalitetsnævnet og Ungdomsringen.

Social- og Indenrigsministeriet har modtaget svar fra følgende organisationer og myndigheder m.v.:

Ankestyrelsen, Børne- og Kulturchefforeningen, Børnerådet, Børnesagens Fællesråd (på vegne af Børnesagens Fællesråd, Livsværk, Mødrehjælpen og TABUKA), Børns

Vilkår, Dansk Handicap Forbund, Dansk Psykolog Forening, Dansk Socialrådgiverforening, De Anbragtes Vilkår, Domstolsstyrelsen, DUKH, Fabu, FBU, Foreningen af Kommunale Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedschefer i Danmark, Foreningen Klip, Hjertestilhed – Stop vold mod børn, Institut for Menneskerettigheder, KFUM's Sociale Arbejde, KL, Københavns Byret (på vegne af byretterne), LOS, Mødrehjælpen, Plejefamiliernes Landsforening, Politiforbundet, Red Barnet, Rådet for Etniske Minoriteter, Rådet for Socialt Udsatte, Socialpædagogernes Landsforbund, Socialtilsyn Midt, Socialtilsyn Nord, Socialtilsyn Øst, Vestre Landsret, Østre Landsret.

Social- og Indenrigsministeriet har endvidere modtaget høringssvar fra Jørgen Steen Hansen, cand.psyk.aut., og Peter Christensen, cand.pæd.psyk.aut. og Ealeorah Ravleen, debator og aktivist, Bodil Dichow, cand.psyk. aut og tidligere børnesagkyndig og Anja Høgh Holm, sygeplejeske og debattør.

Dansk Arbejdsgiverforening har oplyst, at de ikke ønsker at afgive bemærkninger, da sagen falder uden for organisationens virkefelt. Advokatrådet har oplyst, at Advokatrådet har besluttet ikke at afgive høringssvar.

Der er ud over de punkter, som omtales i det følgende, på baggrund af ministeriets egen kvalitetssikring af lovforslaget, ministeriehøringen og Justitsministeriets lovtekniske bemærkninger indarbejdet mere tekniske, herunder lovtekniske, ændringer i lovforslaget inden fremsættelsen.

II. Høringssvarene

Politiforbundet, Socialtilsyn Øst, Socialtilsyn Nord, Socialtilsyn Midt har ingen bemærkninger til lovforslaget.

Østre Landsret, Vestre Landsret, samt **byretterne** ønsker ikke at udtale sig om lovforslaget.

2.1. Generelle bemærkninger til lovforslaget

En række høringssparter, herunder **Børne- og Kulturchefforeningen, Ankestyrelsen, Foreningen af Kommunale Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedschefer i Danmark, Red Barnet** og **Børns Vilkår** støtter op om lovforslaget og finder, at det vil gavne anbragte børn og unge.

De Anbragtes Vilkår kvitterer for forslaget, der rummer væsentlige tanker og tiltag i forhold til at understøtte ro og stabilitet for udsatte børn og unge. Foreningen har dog også nogle væsentlige opmærksomheder i forhold til dele af forslagets initiativer.

Børnesagens Fællesråd, Livsværk, Mødrehjælpen, TABUKA og **Socialpædagerne** ser overordnet positivt på lovforslaget, som vil understøtte barnets tarv, men efterspørger en bedre forståelse af værdien af inddragelse og socialfaglig indsats i forhold til forældrene.

KL bemærker bl.a., at lovudkastet bærer præg af generel mistillid til kommunerne. F.eks. giver retorikken i forslaget vedrørende udvidelse af Ankestyrelsens kompetence til at træffe afgørelse af egen drift ifølge **KL** indtryk af, at kommunerne bevidst laver fejl og vil forhindre børnene og de unge i at have samvær med forældre, bedsteforældre m.v.

Rådet for Socialt Udsatte, KFUM's Sociale Arbejde, Dansk Handicap Forbund, Hjertestilhed – stop vold mod børn, Foreningen Klip, Ealeorah Ravleen, Bodil Dichow og Anja Høgh Holm kan ikke tilslutte sig lovforslage i sin helhed, som vurderes at svække retssikkerheden for især forældrene, herunder også set i lyset af de mange fejl i sager på området. **Hjertestilhed – stop vold mod børn** anfører, at lovforslaget er i strid med Den Europæiske Menneskerettighedskonvention (EMRK), herunder retten til familieliv, og grundloven og ikke tager højde for evidensbaseret forskning på området.

Social- og Indenrigsministeriet noterer sig, at en række høringsparter ser positivt på lovforslaget og finder, at forslaget overordnet vil være til gavn for anbragte børn og unge. Ministeriet noterer sig ligeledes, at en række høringsparter er kritiske over for lovforslaget, og herunder særligt i forhold til retssikkerheden for forældrene

Ministeriet bemærker, at formålsparagraffen i servicelovens § 46 indeholder en række grundlæggende principper om bl.a. barnets bedste, forebyggelse og inddragelse af barnet og familien, som gælder i alle sager om særligt støtte til børn og unge og deres familier. En tæt inddragelse af barnet eller den unge og forældrene er f.eks. væsentligt for at sikre, at barnet eller den unge får den hjælp, der er brug for, og at forældrene så vidt muligt forstår baggrunden for og formål med indsatsen, også i de tilfælde, hvor forældrene ikke samtykker.

Ministeriet bemærker dog samtidig, at anbringelsessager, herunder særligt tvangsmæssige anbringelsessager, er indgribende og ofte vil indebære svære afvejninger, herunder af hensynet til barnets eller den unges bedste over for hensynet til forældrene. Her må hensynet til barnets eller den unges bedste i sidste ende veje tungest. Ministeriet finder, at der i lovforslaget samlet set er en rimelig balance mellem hensynet til barnets eller den unges bedste og hensynet til forældrene. Ministeriet uddyber nærmere under de enkelte punkter nedenfor.

Ministeriet henviser i øvrigt til den politiske aftale, som forslagene udmønter, dvs. Udmøntning af satspuljeaftalen for 2019-2022: delaftale for børne- og socialområdet, i ”Ro og stabilitet for udsatte børn og unge” og ”Styrkelse af forældres retssikkerhed i anbringelsessager”

2.2. Bemærkninger til lovforslagets enkelte dele

I det følgende gengives de væsentligste bemærkninger fra høringssvarene til lovforslagets hovedpunkter efterfulgt af Social- og Indenrigsministeriets bemærkninger hertil. For nærmere uddybning af høringsparternes bemærkninger henvises til de vedlagte høringssvar.

2.2.1. Begrænsning af forældremyndighedsindehaverens adgang til at få behandlet anmodninger om hjemgivelse i sager om anbringelse uden samtykke

Foreningen af Kommunale Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedschefer i Danmark, Børne- og Kulturchefforeningen, Fabu, Børnerådet, Plejefamiliernes Landsforening, Dansk Socialrådgiverforening, Dansk Psykolog Forening, Jørgen Steen Hansen og Peter Christensen støtter op om forslaget. Det bemærkes bl.a., at forslaget kan bidrage til ro og stabilitet i anbringelsen,

som er vigtig for børnenes trivsel og udvikling. Det bemærkes ligeledes, at det er positivt, at barnets behov er sat i centrum.

Foreningen af Kommunale Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedschefer i Danmark og Dansk Socialrådgiverforbund bemærker bl.a., at nogle forældre og deres advokater spekulerer i at holde sagen kørerne i klagesystem f.eks. ved grundløse anmodninger om hjemgivelse eller ved at klage særskilt over genbehandlingsfristen.

Børne- og Kulturrettsforeningen vurderer, at lovforslaget vil være en regelforenklning, omend kravene til sagsoplysning bør præciseres. **KL** bemærker, at der fortsat vil skulle ske en betydelig sagsoplysning, og at det kun vil være et mindre antal sager, hvor anmodningen kan afvises administrativt uden genbehandling i børn og unge-udvalget.

Dansk Socialrådgiverforening, Foreningen af Kommunale Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedschefer i Danmark, KL og Jørgen Steen Hansen og Peter Christensen efterspørger forskellige yderligere begrænsninger i adgangen til at få prøvet tvangsmæssige anbringelsessager. Der er bl.a. ønske om, at forældremyndighedsindehaveren helt afskæres mulighed for at anmode om hjemgivelse i disse sager, eller at afvisningen af en anmodning ikke kan påklages. Endvidere efterspørges det, at adgangen til domstolsprøvelse i sager om tvangsanbringelses begrænses, da domstolene så godt som altid stadfæster, og domstolsbehandling tilsvarende er belastende og ressourcekrævende. **Dansk Socialrådgiverforening** anbefaler, at der ikke er adgang til særskilt at påklage fristen for genbehandling af anbringelsessagen.

Børnesagens Fællesråd, Mødrehjælpen, Livsværk, TABUKA, Rådet for Etniske Minoriteter, Socialpædagogerne og De Anbragtes Vilkår er i udgangspunktet positive over for forslaget om begrænsning af forældremyndighedsindehaverens adgang til at få behandlet anmodninger om hjemgivelse i sager om anbringelse uden samtykke ud fra hensynet til barnets bedste, herunder barnets eller den unges behov for ro og stabilitet. Foreningerne har dog forskellige bemærkninger/bekymringer/forslag til præciseringer. **Mødrehjælpen** bemærker bl.a., at mange forgæves anmodninger om hjemgivelse kunne undgås med en styrket dialog mellem forældrene og myndigheden. **Børnesagens Fællesråd, Mødrehjælpen, Rådet for Etniske Minoriteter, Livsværk og TABUKA** bemærker bl.a., at det er vigtigt, at der er transparente kriterier for, hvornår der er tale om væsentlige ændringer af forholdene, som kan begrunde, at anmodningen realitetsbehandles.

Flere høringsparter, herunder **De Anbragtes Vilkår, Socialpædagogerne, FBU, Dansk Handicap Forbund, Ealeorah Ravleen, Bodil Dichow og Anja Høgh Holm** bemærker, at der er fejl i mange sager, herunder vedrørende handleplaner, børnesamtale, tilsyn og samvær, og at det er problematisk, hvis kommunen kan afvise at behandle en anmodning om hjemgivelse i sager, hvor der begået væsentlige fejl.

Socialpædagogerne, Ealeorah Ravleen, Bodil Dichow og Anja Høgh Holm bemærker samtidig, at kommunen har en forpligtelse til at sikre støtte til forældre til anbragte børn og unge, jf. servicelovens § 54, stk. 2. En eventuel afvisning af at behandle en anmodning om hjemgivelse bør derfor tage udgangspunkt i, om målene for forældrenes udvikling under anbringelsen er nået, jf. forældrehandleplanen i servicelovens § 54, stk. 2, og følges op med tilbud om støtte.

Rådet for Socialt Udsatte, Dansk Handicapforbund, KFUM's Sociale Arbejde, Hjertestilhed – stop vold mod børn, FBU, Foreningen Klip, Ealeorah Ravleen, Bodil Dichow og Anja Høgh Holm, kan ikke tilslutte sig forslaget. Foreningerne anfører bl.a., at der tale om en væsentlig svækkelse af retssikkerheden for forældrene. **Hjertestilhed –stop voldmod børn** og **Foreningen Klip** anfører bl.a., at forslaget er i strid med retten til privat- og familieliv efter Den Europæiske Menneskerettighedskonvention (EMRK), og henviser til praksis fra den Europæiske Menneskerettighedsdomstol (EMD).

Social- og Indenrigsministeriet noterer sig, at en række høringsparter ser positivt på forslaget og herunder finder, at vil det bidrage til sikre ro og stabilitet for anbragte børn og unge og at nogle høringsparter ønsker yderligere begrænsninger i forældrenes rettigheder. Ministeriet vurderer, at det af hensyn til barnets bedste og retssikkerheden for barnet eller den unge og forældremyndighedsindehaveren er vigtigt, at kommunen fortsat vil have pligt til at realitetsbehandle en anmodning om hjemgivelse fra forældremyndighedsindehaveren, når der er sket væsentlige ændringer af forholdene, samt at kommunens afvisning af at realitetsbehandle en anmodning om hjemgivelse skal kunne efterprøves af Ankestyrelsen.

Social- og indenrigsministeriet noterer sig, at flere høringsparter efterspørger forskellige justeringer m.v., herunder klare kriterier for, hvornår sagen skal realitetsbehandles, samt at flere høringsparter stiller sig kritisk til forslaget og udtrykker væsentlig bekymring for børnenes og forældrenes retssikkerhed og ret til familieliv.

Ministeriet bemærker, at lobemærkningerne på flere punkter er uddybet og/eller justeret på baggrund af høringssvarene, herunder f.eks. i forhold til, hvornår der er tale om væsentlige ændringer af forholdene. Der er således på baggrund af høringssvar fra bl.a. Børnesagens Fællesråd, Mødrehjælpen og TABUKA foretaget en præcisering af, hvad der forstås ved væsentlige ændringer af forholdene hos forældremyndighedsindehaveren, og der tilføjet flere eksempler her på.

Det er ligeledes på baggrund af høringssvar fra bl.a. Socialpædagogerne præciseret, at vurderingen af eventuelle væsentlige ændringer af forældremyndighedsindehaverens forhold skal ses i tæt sammenhæng med den støtte til forældremyndighedsindehaveren under anbringelsen, som kommunen efter servicelovens § 54, stk. 2, skal træffe afgørelse om, herunder den særskilte plan eller eventuelle helhedsorienteret plan for støtten til forældrene, jf. servicelovens § 54, stk. 2, 3. pkt., og stk. 3. Tilsvarende skal vurderingen af eventuelle væsentlige ændringer af barnets eller den unges forhold ses i lyset af barnets eller den unge handleplan, jf. servicelovens § 140.

Betydningen af de gældende regler om inddragelse, handleplaner, støtte til forældrene m.v. er ligeledes beskrevet. Det er således bl.a. på baggrund af høringssvar fra FBU og Socialpædagogerne uddybet i bemærkningerne, at kommunen ligesom i dag vil skulle træffe afgørelse om støtte til forældrene under anbringelsen af barnet eller den unge uden for hjemmet, jf. servicelovens § 54, stk. 1 og 2. Støtten vil ligesom i dag så vidt muligt skulle medvirke til at løse de problemer, som har været årsag til anbringelsen med henblik på at støtte forældrene i at varetage omsorgen for barnet eller den unge ved en eventuel hjemgivelse eller i samvær med barnet eller den unge under anbringelsen. Kommunalbestyrelsen skal fastsætte en særskilt plan for støtten til forældrene, eller, hvor betingelserne her for

er opfyldt, tilbyde en helhedsorienteret plan, jf. servicelovens § 54, stk. 2, 3. pkt., og stk. 3

Endvidere er det på baggrund af høringssvar fra bl.a. Mødrehjælpen uddybet i bemærkningerne, at forslaget ikke ændrer ved, at udgangspunktet i serviceloven er, at barnets eller den unges vanskeligheder så vidt muligt skal løses i samarbejde med familien og med dennes medvirken. I de tilfælde, hvor dette ikke er muligt, skal foranstaltningens baggrund, formål og indhold tydeliggøres for forældremyndighedsindehaveren og for barnet eller den unge, jf. servicelovens § 46, stk. 3, 2. og 3. pkt. Dialog med forældrene om baggrunden for og formålet med anbringelsen vil ofte kunne bidrage til sikre det bedst mulige forløb for barnet eller den unge og vil også i nogen tilfælde kunne forebygge grundløse anmodninger fra forældremyndighedsindehaveren om hjemgivelse.

Ministeriet bemærker videre, at det på baggrund af høringssvar er understreget i bemærkningerne, at den foreslåede ordning ikke vil ændre på de skærpede indholdsmæssige og processuelle krav, der gælder, når der træffes afgørelse om at anbringe et barn eller den unge uden for hjemmet efter servicelovens § 58, herunder også ved genbehandlinger af anbringelsessagen efter de fastsatte genbehandlingsfrister, jf. nedenfor. Det omfatter bl.a. krav til, hvad kommunalbestyrelsens indstilling til børn og unge-udvalget skal indeholde, jf. også lovforslagets § 1, nr. 2, ret til gratis advokatbistand under sagens behandling og til at udtale sig over for børn og unge-udvalget, særlige regler om klageadgang og domstolsprøvelse m.v. Det skal bl.a. sikre, at disse meget indgribende sager er tilstrækkeligt oplyst, og at de skærpede krav til grundlaget for sådanne anbringelse er opfyldt.

Det er endvidere tydeliggjort i bemærkningerne, at den foreslåede ordning skal også ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 1 og 2, som skal styrke oplysningsgrundlaget i bl.a. sager om anbringelse uden samtykke og dermed understøtte retssikkerheden for forældrene og barnet eller den unge.

Ministeriet gør opmærksom på, at anbringelsessagen fortsat vil skulle genbehandles efter genbehandlingsfristerne i efter servicelovens, dvs. som udgangspunkt et år efter endelig afgørelse eller dom og derefter hvert andet år, og kommunen vil herudover løbende skulle følge op på, om der sker væsentlige ændringer i barnets eller den unges forhold. Både forældrene, barnet eller den unge og netværket vil fortsat ligesom i dag kunne rette henvendelse til Ankestyrelsen, hvis de oplever, at en kommune ikke træffer de fornødne afgørelser i en sag på børneområdet. Ministeriet bemærker endvidere, at kommunalbestyrelsen afslag på at realitetsbehandle en anmodning fra forældremyndighedsindehaveren om hjemgivelse vil kunne påklages til Ankestyrelsen, jf. servicelovens § 166.

I lyset af ovenstående vurderer ministeriet, at forslaget er sagligt begrundet i hensynet til barnets tarv og ikke går videre end nødvendigt, og at der er en rimelig balance mellem hensynet til barnets eller den unges bedste og hensynet til forældrene. Ministeriet henviser herudover til den politiske aftale, som forslagene udmønter, dvs. Udmøntning af satspuljeaftalen for 2019-2022: delaftale for børne- og socialområdet, delinitiativ nr. 4 i ”Ro og stabilitet for udsatte børn og unge”.

2.2.2. Gennemførelse af afgørelser om ændret anbringelsessted uden samtykke

Foreningen af Kommunale Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedschefer i Danmark, Børne- og Kulturrefforeningen, Fabu, KL og Dansk Socialrådgiverforening støtter op om, at der indføres hjemmel til tvangsfuldbyrdelse af afgørelser om ændret anbringelsessted uden samtykke i de helt særlige tilfælde, hvor det af hensyn til barnets eller den unges bedste er nødvendigt. Det bemærkes bl.a. af **Fabu** og **Socialpædagogerne**, at det bør være helt undtagelsesvist, og at dialog og socialfagligt arbejde som udgangspunkt kan og bør forebygges, at det bliver nødvendigt.

Foreningen af Kommunale Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedschefer i Danmark vurderer, at det bør overvejes, om der også er behov for hjemmel til tvangsfuldbyrdelse i de situationer, hvor barnet/den unge befinder sig hos tredjemand eller eksempelvis på en skole, og hvor enten barnet selv eller andre nødvendiggør brugen af magt.

Børnerådet, Børnesagens Fællesråd, Livsværk, Mødrehjælpen og **TABUKA** finder, at det med en sådan ny hjemmel er helt afgørende, at sagen i den forbindelse er tilstrækkeligt oplyst, og at det er dokumenteret, at barnets behov ikke kan imødekommes med supplerende støtte på det nuværende anbringelsessted. **LOS og Dansk Psykologforening** bemærker, at det væsentligt med forberedelse og inddragelse og orientering af barnet og anbringelsesstedet forinden. **Institut for Menneskerettigheder** bemærker, at det ikke er beskrevet i bemærkningerne til udkastet, hvordan politiet skal forholde sig i de sager, hvor afhentning sker med politiets bistand. Instituttet bemærker bl.a., at en afhentning med politiets bistand i alle tilfælde bør gennemføres så skånsomt som muligt. Det kan f.eks. betyde, at afhentningen som udgangspunkt bør foregå i civil og ikke ved brug af udrykningskøretøjer og uniformerede betjente. **Institut for menneskerettigheder** anbefaler, at ministeriet forholder sig her til i de specielle bemærkninger.

KL undrer sig over, at der i udkastet bruges flere sider på at forklare, hvad det vil sige, at fuldbyrdelse skal ske så skånsomt som muligt, når kommunerne allerede i dag foretager sig det samme. **KL** bemærker, at når det fastsættes direkte i loven, hvordan fuldbyrdelsen skal ske, vil det blive 'skal'-opgave for kommunerne, der sammen med registreringskrav vil medføre et betydeligt ressourcetræk. I forhold til krav om registrering og indberetning bemærker **Foreningen af Kommunale Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedschefer i Danmark** at politiet ofte er til stede i forbindelse med socialt arbejde, uden det fører til magtanvendelse. Herudover kan inddragelse af barnet/den unge ved indberetningen belaste barnet yderligere i en svær periode. **Børnesagens Fællesråd Mødrehjælpen, Livsværk** og **TABUKA** finder det omvendt yderst relevant, at der indsamles dokumentation gennem registrering af fuldbyrdelse, hvor politiet har medvirket, særligt i forhold til viden om barnets eller den unges oplevelse af handlingsforløbet.

Plejefamiliernes Landsforening, De Anbragtes Vilkår, Dansk Handicap Forbund og Dansk Psykolog Forening kritiserer kommunerne for at flytte børnene pludseligt på grund af f.eks. konflikter med plejefamilien eller økonomiske hensyn. **Plejefamiliernes Landsforening** og **De Anbragtes Vilkår** bemærker, at hvis en ny hjemmel skal indføres, bør der være uvildig instans, som skal godkende tvangsfuldbyrdelsen for at sikre barnets tarv.

Rådet for Socialt Udsatte, KFUM's Sociale Arbejde, Hjertestilhed – stop vold mod børn og **Dansk Handicap Forbund** kan ikke tilslutte sig forslaget. Det

bemærkes bl.a., at et skift i en anbringelse, som er gennemført med tvang, næppe kan blive vellykket. **Hjertestilhed – stop vold mod børn** anfører desuden, at forslaget vil være i strid med grundloven og EMRK.

Social- og Indenrigsministeriet noterer sig, at flere høringsparter kan tilslutte sig forslaget om en ny hjemmel til tvangsfuldbyrdelse af afgørelser om ændret anbringelsessted uden samtykke i de helt særlige – og forventeligt ganske få - tilfælde, hvor det er af hensyn til barnets eller den unges bedste er nødvendigt. Ministeriet bemærker ligeledes, at en lang række høringsparter er bekymrede for en ny hjemmel til tvangsfuldbyrdelse i disse sager.

Ministeriet bemærker, at der for afgørelser om ændret anbringelsessted uden samtykke i dag er fastsat en række skærpede indholdsmæssige og processuelle krav af hensyn til barnets eller den unges bedste og retssikkerheden for barnet eller den unge og forældremyndighedsindehaveren. Disse vil fortsat gælde. Der vil således fortsat være krav om bl.a. afholdelse af børnesamtale, indhentning af en udtalelse fra det nuværende anbringelsessted, gratis advokatbistand, ret til bisidder, partshøring, klageadgang og domstolsprøvelse m.v. Disse krav er uddybende beskrevet i bemærkningerne.

Barnet eller den unge, der er fyldt 12 år, og forældremyndighedsindehaver vil således ligesom som i dag kunne klage til Ankestyrelsen over børn og unge-udvalgets afgørelse om ændret anbringelsessted uden samtykke, og Ankestyrelsens afgørelse vil kunne kræves indbragt for retten, jf. servicelovens §§ 168-171.

Barnet eller den unge og forældremyndighedsindehaveren vil endvidere ligesom i dag kunne klage til Ankestyrelsen over kommunalbestyrelsens valg af konkret anbringelsessted i forbindelse med en afgørelse om ændret anbringelsessted, jf. servicelovens §§ 166 og 167, og klagen over afgørelsen om valg af konkret anbringelsessted vil ligesom i dag som udgangspunkt have opsættende virkning, jf. retssikkerhedslovens § 72, stk. 2. Afgørelsen kan altså som udgangspunkt ikke iværksættes, før klagen har været behandlet ved Ankestyrelsen.

Ministeriet bemærker i forlængelse heraf, at der med forslaget indsættes en ny bestemmelse, som skal tydeliggøre i serviceloven, at fuldbyrdelse af tvangsmæssige afgørelser skal ske så skånsomt, som omstændighederne tillader og med henblik på at sikre barnets eller den unges bedste. Kommunen skal afsøge mulighederne for at opnå forældremyndighedsindehaverens, barnets eller den unges og eventuelt andre familiemedlemmers eller netværkets frivillige medvirken til afgørelsens fuldbyrdelse, medmindre hensynet til barnets eller den unges bedste i afgørende grad taler imod. Det fremgår af bemærkningerne, at hensigten er, at det så vidt muligt helt skal undgås, at det bliver nødvendigt at rekvirere politiets bistand ved fuldbyrdelsen af sådanne afgørelse. Dette er yderligere understreget på baggrund af høringssvar. Det er i lovforslagets bemærkninger uddybende beskrevet, hvad dette vil indebære, herunder bl.a. at afgørelser om ændret anbringelsessted uden samtykke som hovedregel og altovervejende udgangspunkt alene bør gennemføres i dialog med barnet eller den unge, forældrene og anbringelsesstedet og uden politiets bistand. Kun i helt særlige tilfælde, hvor barnets eller den unges behov for ændret støtte er meget betydeligt og som udgangspunkt akut, vil der ud fra hensynet til barnets eller den unges bedste kunne være grundlag for fuldbyrdelse af afgørelsen med politiets bistand. I disse sager vil der være pligt til at registrere og indberette til Ankestyrelsen med henblik på at følge udviklingen.

Ministeriet bemærker, at det desuden på baggrund af Institut for Menneskerettigheders bemærkning er uddybet i lovbemærkningerne til bestemmelsen, at eventuel gennemførelse af afgørelser med politiets bistand skal ske så skånsomt, som omstændighederne tillader, og med henblik på at sikre barnets eller den unges bedste. Heraf følger bl.a., at kommunen kan anmode om, at politiet ikke optræder i uniform eller anvender udrykningskøretøjer. Da gennemførelse af f.eks. en afgørelse om anbringelse uden samtykke eller om ændret anbringelsessted uden samtykke ofte vil være en voldsom oplevelse for et barn eller en ung, vil det i de fleste tilfælde være hensigtsmæssigt, hvis politiet optræder i civil.

2.2.3. Adgang for Ankestyrelsen til at træffe afgørelse om samvær i anbringelsessager

Foreningen af Kommunale Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedschefer i Danmark, Børne- og Kulturchefforeningen, Socialpædagogerne, Fabu, Børnesagens Fællesråd, Mødrehjælpen, Livsværk, TABUKA, KFUM's Sociale Arbejde, Børns Vilkår, Plejefamiliernes Landsforening, FBU, Rådet for Socialt Udsatte og De Anbragtes Vilkår ser positivt på forslaget om at give Ankestyrelsen adgang til at træffe afgørelse om samvær af egen drift i anbringelsessager. Det bemærkes bl.a., at det vil gavne barnet, den unge og de nære relationer, at der hurtigst muligt kan træffes afgørelse til gavn for barnet og den unges trivsel.

Foreningen af Kommunale Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedschefer i Danmark og **Fabu** bemærker dog, at kommunen må have det bedste kendskab til sagen og de implicerede og derfor som hovedregel er nærmest i forhold til at træffe de fornødne afgørelser om samvær. Det vil desuden svække parternes retstilling, hvis to-instansprincippet udhules.

Børnesagens Fællesråd, Mødrehjælpen, Livsværk og **TABUKA, Red Barnet, Børns Vilkår, Plejefamiliernes Landsforening, FBU** og **Dansk Handicap Forbund** bemærker, at der er vigtigt, at der er det fornødne grundlag for og de nødvendige kompetencer til at træffe afgørelse om samvær, herunder bl.a. at barnets perspektiv er tilstrækkeligt belyst.

Dansk Socialrådgiverforening kan tilslutte sig, at Ankestyrelsen i forbindelse med en beslutning om anbringelse ligeledes kan træffe beslutning om barnets eller den unges samvær med familie og netværk under anbringelsen. Foreningen undrer sig imidlertid over den generelle adgang til at træffe afgørelse om samvær i sager, som Ankestyrelsen ikke i forvejen har truffet beslutning i. Beslutningen om samvær bør tages af den myndighed, der iværksætter anbringelsen og derigennem har et indgående kendskab til sagen. Forslaget kan desuden medføre øget pres på ressourcerne i Ankestyrelsen og dermed forlænge de i forvejen lange sagsbehandlingstider.

Endelig er **KL** samt **Ealeorah Ravleen, Bodil Dichow** og **Anja Høgh Holm** imod forslaget og bemærker, at Ankestyrelsen med sin juridiske tilgang ikke er kvalificeret til at vurdere, hvad der er til barnets bedste. **KL** ser forslaget som udtryk for mistillid og unødigt kontrol med kommunerne. **Ealeorah Ravleen, Bodil Dichow** og **Anja Høgh Holm** anfører, at samværsager bør varetages af Familieretshuset.

Social- og Indenrigsministeriet noterer sig, at hovedparten af høringsparterne ser positivt på forslaget om at give Ankestyrelsen mulighed for af egen drift at træffe afgørelse om samvær mellem anbragte børn og unge og deres forældre og netværk.

Social- og Indenrigsministeriet bemærker, at det på baggrund af høringssvar er præciseret i de almindelige bemærkninger, at det altovervejende udgangspunkt må være, at det er de kommunale sociale myndigheder, som alt andet lige har det bedste kendskab til barnet eller den unge og familien, der træffer afgørelse om samvær. Der kan imidlertid være situationer, hvor det af hensyn til barnets eller den unges bedste bør være muligt for Ankestyrelsen af egen drift at træffe afgørelse om samvær. Eksempler på sådanne situationer er beskrevet i lovbemærkningerne.

Ministeriet bemærker herudover, at der ved afgørelse om samvær truffet af Ankestyrelsen af egen drift efter den foreslåede bestemmelse vil gælde de almindelige regler om afholdelse af børnesamtale, partshøring og oplysning af sagen i øvrigt, ligesom de indholdsmæssige betingelserne efter servicelovens § 71, stk. 2-5, skal være opfyldt.

2.2.4. Ophævelse af adgang til at fastsætte regler om anbragte børns og unges egenbetaling

Foreningen af Kommunale Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedschefer i Danmark, Socialpædagogerne, Fabu, De Anbragtes Vilkår, Børnesagens Fællesråd, Mødrehjælpen, Livsværk og TABUKA, Plejefamiliernes Landsforbund, KFUM's Sociale Arbejde, Rådet for Etniske Minoriteter, Rådet for Socialt Udsatte, KL, Dansk Handicapforbund, Jørgen Steen Hansen og Peter Christensen tilslutter sig ændringen. Det bemærkes bl.a., at det er vigtigt, at anbragte børn og unge har et incitament til at tage et fritidsjob eller erhvervsarbejde og lære at forvalte egne penge og ikke føler sig anderledes end deres jævnaldrende.

Socialpædagogerne, Dansk Socialrådgiverforening, De Anbragtes Vilkår, Børnesagens Fællesråd, Livsværk, Mødrehjælpen og TABUKA anbefaler, at forslaget også kommer til at omfatte unge over 18 år i efterværn på et anbringelsessted. **Socialpædagogerne, Dansk Socialrådgiverforening og De Anbragtes Vilkår** bemærkes, at det er en sårbar målgruppe, hvor der er i høj grad er brug for at styrke deres tilknytning til uddannelsessystem og arbejdsmarked.

Social- og Indenrigsministeriet noterer sig den store tilslutning til den foreslåede ophævelse af hjemlen i servicelovens § 159 til at fastsætte regler om anbragte børn og unge under 18 år egenbetaling for døgnopholdet.

Ministeriet henviser til den politiske aftale "Udmøntning af satspuljen for 2019-2022 (Delaftale på børne- og socialområdet)". Af aftaleteksten fremgår det bl.a., at partierne bag aftalen er enige om, at anbragte børn og unge under 18 år ikke skal kunne pålægges selv at bidrage til at betale for anbringelsen. Unge over 18 år i efterværn er ikke omfattet af den politiske aftale.

2.2.5. Sammenhængende valg af anbringelsessted og undervisningstilbud

Foreningen af Kommunale Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedschefer i Danmark, Fabu, LOS, KL, De anbragtes Vilkår, Børnesagens Fællesråd,

Livsværk, Mødrehjælpen, TABUKA, Rådet for Socialt Udsatte, Rådet for Etniske Minoriteter, KFUM's Sociale Arbejde og Jørgen Steen Hansen og Peter Christensen kan støtte forslaget. Det bemærkes bl.a., at det er vigtigt at understøtte anbragte børns og unges skolegang, da det er væsentligt for børnenes og de unges videre trivsel og uddannelse.

Børnesagens Fællesråd, Livsværk, KL, Mødrehjælpen, TABUKA, Foreningen af Kommunale Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedschefer i Danmark og Dansk Socialrådgiverforening bemærker, at forslaget kræver tæt samarbejde på tværs af forvaltninger og kommuner. Flere bemærker, at der kan være udfordringer med dette i praksis, særligt når samarbejdet går på tværs af kommunegrænser. Det kan f.eks. være vanskeligt at få PPR i den stedlige kommune til at prioritere et barn, som er anbragt af anden kommune, ligesom der kan være udfordringer med at få lov at blive i et velfungerende skoletilbud, der ligger i den anbringende kommune eller en anden kommune. Det bemærkes, at der kan være behov for yderligere tiltag for at understøtte samarbejdet. **Børns Vilkår** anbefaler, at barnet eller den unge i overgangen til et eventuelt nyt undervisningstilbud får understøttet sin skolegang af en støtteperson for at sikre stabilitet i overgangen og undgå fravær, og at der er behov for bedre børneinddragelse.

KL og De Anbragtes Vilkår bemærker, at undervisningstilbuddet i videst muligt omfang bør ske i folkeskolen der, hvor barnet er anbragt, med henblik på at sikre barnet indgang til et fællesskab. **De Anbragtes Vilkår** bemærker, at det som udgangspunkt er at foretrække, at barnet kan fortsætte i sit skoletilbud fra før anbringelsen, da det giver en forankring i nærmiljøet og en kontakt til venner mv.

Socialpædagogerne er som udgangspunkt positive over for intentionen om at sikre anbragte børn og unge en bedre og mere stabil skolegang. **Socialpædagogerne** mener dog, at anbringelsesstedets egnethed som hjem og som ramme for udvikling og trivsel for barnet fortsat er det primære hensyn, når der skal vælges konkret anbringelsessted. **Plejefamiliernes Landsforening** er bekymret for det økonomiske incitament, der kan være i at vælge anbringelse, der eksempelvis ligger i anbringende kommune. Valg af undervisningstilbud bør være uvildigt og have fokus på barnets behov.

Dansk Psykolog Forening bemærker, at ønsket om at sikre sammenhængende uddannelsesforløb og gennemført uddannelse, samt sikring af barnets generelle udvikling og trivsel i høj grad kan understøttes yderligere ved, at særligt belastede børn så vidt muligt kan forblive i plejefamilien til de er fyldt 18 år.

Social- og Indenrigsministeriet noterer sig den store tilslutning til forslaget blandt høringsparterne. Ministeriet bemærker herudover, at forslaget skal ses i sammenhæng andre tiltag i satspuljeaftalen for 2019-2022, der skal understøtte anbragte børns og unges skolegang, herunder et inspirationsmateriale om anbragte børns og unges faglige progression og trivsel i skolen samt en indsats under Udviklings- og Investeringsprogrammet på Børne- og Ungeområdet, der skal styrke anbragte børns og unges skolegang.

2.2.6. Bedre belysning af forældrekompetencer i sager om anbringelse uden samtykke

KFUM's Sociale Arbejde, Rådet for Etniske Minoriteter, Rådet for Socialt Udsatte, Foreningen af Kommunale Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedschefer i Danmark, Red Barnet, Fabu, Socialpædagogerne og Dansk Socialrådgiverforening ser positivt på forslaget.

Rådet for Socialt Udsatte, FBU Børnesagens Fællesråd, Mødrehjælpen, Livsværk og TABUKA finder det positivt, at det eksplicit skal fremgå, om problemerne faktisk kan løses i hjemmet, og hvilke overvejelser kommunen har gjort sig om iværksættelse af støtteforanstaltninger, som kunne give forældrene hjælp til varetagelse af forældrerollen.

Dansk Psykolog Forening anbefaler, at vurderingen af, hvorvidt der er behov for en forældrekompetenceundersøgelse i forbindelse med tvangsanbringelse, anbringelse eller anden indgribende foranstaltning, altid foretages af en psykolog. Foreningen anbefaler, at opdraget til en sådan undersøgelse laves i dialog mellem sagsbehandler og en psykolog. Foreningen anbefaler herudover, at der altid indgår en psykologisk undersøgelse af barnet som led i børnefaglig undersøgelse, når der er tale om anbringelse eller anden indgribende foranstaltning.

KL bemærker, at det af forslaget fremgår, at forældrenes kompetence kan beskrives under den lovpligtige børnefaglige undersøgelse, og at det fremgår, at det er op til kommunen – ud fra en konkret og individuel vurdering – at tage stilling til, hvordan forholdene skal belyses. **Dansk Socialrådgiverforening** bemærker bl.a., at det er vigtigt, at den foreslåede præcisering ikke i praksis omsættes til et krav om en psykologisk forældrevevneundersøgelse i alle anbringelsessager uden samtykke, da der i nogen sager vil foreligge tilstrækkeligt grundlag uden en sådan undersøgelse. Det bør fremgå ved revidering af vejledningen – sådan som det også fremgår af lovbemærkningerne. Det er **Dansk Socialrådgiverforenings** opfattelse, at der generelt er et stort behov for, at der laves en central vejledning, der beskriver de krav og forventninger, der er til den sagsbehandling og den dokumentation, som skal foreligge i de forskellige typer af sager, der lægges for Børn og unge-udvalget.

Red Barnet bemærker, at forslaget ikke må medføre, at der skal være afprøvet andre og mindre indgribende foranstaltninger, der ikke er tilstrækkelige i forhold til barnets behov, fx ved indstilling til anbringelse uden samtykke.

FBU og Foreningen af Kommunale Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedschefer i Danmark ser forslaget i sammenhæng med pligten til at tilbyde støtte til forældrene og lave en særskilt handleplan for forældremyndighedsindehaveren jf. servicelovens 54, stk. 2. **FBU** anbefaler, at der også indføres krav om, at en indstilling om anbringelse uden samtykke ligeledes skal omfatte en særskilt handleplan for forældrene. **Foreningen af Kommunale Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedschefer i Danmark** bemærker, at reglerne om støtte til forældrene i praksis ofte giver udfordringer, idet forældrene kan bo i andre kommuner end barnet, så støtte til forældrene efter serviceloven og anden lovgivning ikke administreres af den rådgiver, som arbejder med anbringelsessagen.

Rådet for Etniske Minoriteter og Institut for Menneskerettigheder bemærker, at dialog og inddragelse af familien er vigtigt ved anbringelse uden for hjemmet. Institutet bemærker, at det fremgår af § 4 retssikkerhedsloven, at borgeren skal have mulighed for at medvirke ved behandlingen af sin sag, og kommunen skal tilrettelægge behandlingen på en sådan måde, at denne mulighed kan udnyttes. **Institut for Mennerettigheder** bemærker endvidere, at vurderingen af

forældremyndighedsindehaverens kompetencer så vidt muligt bør udformes og gennemføres i samarbejde med de forældre, som undersøges, og at kommunen tilrettelægger behandlingen af sagerne på en sådan måde, at forældremyndighedsindehaveren kan udnytte denne mulighed. Dette bør præciseres i de specielle bemærkninger.

Social- og Indenrigsministeriet noterer sig, at en række høringsparter ser positivt på forslaget.

Ministeriet bemærker, at det forudsættes, at vurderingen af forældremyndighedsindehaverens kompetencer vil skulle foretages på grundlag af den børnefaglige undersøgelse og sagens oplysning i øvrigt. Den foreslåede bestemmelse ikke vil medføre ændringer af kravene til en børnefaglig undersøgelse, herunder til kommunens undersøgelse af barnets eller den unges og familiens ressourcer. Det vil således fortsat være op til kommunen ud fra en konkret og individuel vurdering at tage stilling til, hvordan disse forhold i en given sag skal belyses, herunder om der eventuelt er behov for at foretage f.eks. en psykologisk undersøgelse af forældremyndighedsindehaverens forældrekompetencer, jf. lovforslagets § 1, nr. 1

Ministeriet bemærker i forlængelse heraf, at det på baggrund af Institut for Menneskerettigheders bemærkninger er præciseret i bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 1, og nr. 2, at det følger af retssikkerhedslovens § 4, at borgeren skal have mulighed for at medvirke ved behandlingen af sin sag. Kommunalbestyrelsen tilrettelægger behandlingen af sagerne på en sådan måde, at borgeren kan udnytte denne mulighed. Det vil også fremover – ligesom i dag - gælde ved iværksættelse af en børnefaglig undersøgelse.

Endelig bemærker ministeriet, at forslaget ikke vil indebære, at mindre indgribende foranstaltninger skal være afprøvet, før en tvangsmæssig anbringelse kan iværksættes, men kommunen skal ligesom i dag kunne begrunde, hvorfor barnets eller den unges problemer formodes ikke at kunne løses under barnet eller den unges fortsatte ophold i hjemmet, jf. servicelovens § 58, stk. 1, 2. pkt., jf. også formålsbestemmelsens i servicelovens § 46, og dette skal fremgå eksplicit af indstillingen.

2.2.7. Krav om brug af autoriseret psykolog ved psykologisk undersøgelse af forældremyndighedsindehaveren som led i en børnefaglig undersøgelse

Foreningen af Kommunale Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedschefer i Danmark, KL, Socialpædagogerne, De Anbragtes Vilkår, KFUM's Sociale Arbejde, Rådet for Etniske Minoriteter, Dansk Socialrådgiverforening, Dansk Psykolog Foreningen, De Anbragtes Vilkår, Børnerådet, Børns Vilkår, FBU, Mødrehjælpen, Jørgen Steen Hansen og Peter Christensen ser som udgangspunkt positivt på forslaget om, at eventuelle psykologiske undersøgelser af forældremyndighedsindehaveren, der iværksættes som led i en børnefaglig undersøgelse, skal udføres af en autoriseret psykolog, om end de fleste ikke mener, at det er tilstrækkeligt, jf. nedenfor.

Foreningen af Kommunale Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedschefer i Danmark finder det oplagt at stille krav om autoriseret psykolog ved sådanne undersøgelser og oplever, at det også har været praktiseret sådan hidtil, mens **KL**

omvendt bl.a. bemærker, at forslaget vil pålægge kommunerne et betydeligt ressourcetræk til forældrekompetenceundersøgelser.

Socialpædagogerne, De Anbragtes Vilkår, Dansk Psykolog Foreningen, De Anbragtes Vilkår, Børnerådet, Børns Vilkår, FBU, Mødrehjælpen, Jørgen Steen Hansen og Peter Christensen, FBU, Dansk Handicap Forbund, Ealeorah Ravleen, Bodil Dichow og Anja Høgh Holm, Hjertestilhed – stop vold mod børn og Foreningen Klip finder, at ikke, at forslaget går langt nok, og efterspørger yderligere tiltag ud over krav om autorisation.

Det varierer, hvilke ønsker de forskellige høringsparter har. Det drejer sig bl.a. om krav om uvildighed, dvs. at psykologen ikke er ansat af kommunen eller tidligere har været involveret i sagen m.v. Der efterspørgeres også krav om kompetencer/dokumenteret erfaringer med sådanne undersøgelser, krav om gennemsigtighed i valg af metoder m.v., og klarhed om, hvilke faggrupper, der kan stille diagnoser, ligesom der efterspørgeres retningslinjer/fælles standarder for forældrekompetenceundersøgelser. Der efterspørgeres også faglig kvalitetssikring i form af supervision, uvildig bedømmelse m.v.

Flere høringsparter bemærker, at forældrene har ret til at blive inddraget, og ønsker, at forældrene får indflydelse på valg af psykolog. **Plejefamiliernes Landsforening** er dog omvendt ikke tilhænger af, at forældrene selv kan vælge psykolog. **FBU** og **Dansk Handicap Forbund** kritiserer, at forældrene ikke har partsstatus i forhold til en klage til psykolognævnet og ikke orienteres om eventuel kritik af psykologen.

Dansk Psykolog Forening anbefaler bl.a., at psykologer altid medvirker ved beslutning om iværksættelse af en forældrekompetenceundersøgelse. Endelig efterspørger bl.a. **Børnerådet**, at ministeriet følger på på forslaget med f.eks. en evaluering.

Social- og Indenrigsministeriet bemærker, som det også fremgår af lobemærkningerne, at autoriserede psykolog er underlagt Psykolognævnets tilsyn og tilsynsforanstaltninger og de særlige pligter for autoriserede psykologer, herunder til at udvise omhu og uhildethed.

Ministeriet bemærker videre, at foreslåede ordning skal ses i sammenhæng med udviklingen af opdaterede retningslinjer for udarbejdelse og anvendelse af forældrekompetenceundersøgelser samt udarbejdelsen af retningslinjer for at vurdere børns tilknytning til f.eks. plejefamilie, biologisk familie eller øvrigt netværk, som også foretages som led i udmøntningen af satspuljeaftalen for 2019-2022. Det bemærkes, at de nuværende retningslinjer for forældrekompetenceundersøgelser ikke er retligt bindende, og det vil de opdaterede og nye retningslinjer heller ikke være. Det vil fortsat være kommunen, som vurderer, om der er behov for at iværksætte en psykologisk undersøgelse af forældremyndighedsindehaveren som led i en børnefaglig undersøgelse.

Det er i lobemærkningerne præciseret, at en børnefaglig undersøgelse, herunder også en eventuel psykologisk undersøgelse af forældremyndighedsindehaveren, der iværksættes som led i en børnefaglig undersøgelse – ligesom i dag - så vidt muligt skal gennemføres i samarbejde med forældremyndighedsindehaveren og den unge, der er fyldt 15 år, jf. servicelovens § 50, stk. 1, 2. pkt. Det følger desuden af retssikkerhedslovens § 4, at borgeren skal have mulighed for at medvirke ved behandlingen af sin sag. Kommunalbestyrelsen tilrettelægger behandlingen af

sagerne på en sådan måde, at borgeren kan udnytte denne mulighed. Det vil også fremover – ligesom i dag - gælde ved iværksættelse af en børnefaglig undersøgelse og herunder ved eventuelle psykologiske undersøgelser af forældremyndighedsindehaveren, som kommunen iværksætter som led heri.

Ministeriet henviser i øvrigt til satspuljeaftalen for 2019-2022, ”Styrkelse af forældres retssikkerhed i anbringelsessager”.

2.3. Øvrige forslag

Enkelte høringsvar indeholdt herudover forslag til øvrige ændringer, der ligger uden for rammerne af, hvad dette lovforslag regulerer, og som derfor ikke adresseres her.